

HANDELEN VAN SCHOOL EN CLB BIJ KINDERMISHANDELING/VERONTRUSTING GESITUEERD IN HET ZORGCONTINUÛM

Voor de samenwerking tussen school en CLB in het kader van verontrusting verwijzen we naar de afspraken die gemaakt werden door het CLB en het VK.

Ook het handelen van school en CLB bij kindermishandeling/verontrusting situeert zich binnen de fasen van het zorgcontinuüm.

Vanaf de fase van de verhoogde zorg kan het CLB betrokken worden:

1.1 VERHOOGDE ZORG - FASE 1

1.1.1 INTERN ZORGOVERLEG

- Elke leerkracht bespreekt signalen of vermoedens die hem/haar bezorgd maken met het zorgteam (leerlingenbegeleider/zorgcoördinator/directie).
- De leerkrachten hebben geleerd welke signalen of veranderingen hen bezorgd moeten maken.

1.1.2 INFORMATIE VERZAMELEN

- Observatie van de leerling, signalen in kaart brengen: Zo concreet mogelijk omschrijven wat opvalt en verontrust: Wat is er veranderd/anders? Wanneer is het begonnen (plotse verandering of geleidelijk)? Welke signalen maken de leerkracht ongerust? Wanneer komt het voor? Hoe vaak komt het voor? Waar doet het zich voor? Hoe lang heeft de leerkracht dit al opgemerkt?
- In overleg met het zorgteam kan afgesproken worden om eventueel andere leerkrachten te betrekken. Discretie wordt hier heel belangrijk.

1.1.3 DE SCHOOL BESPREEKT HAAR BEZORGDHEID MET DE LEERLING

- Betrokkenheid en bezorgdheid tonen naar de leerling toe. Ook al zegt de leerling niets, de leerling krijgt wel de boodschap dat er iemand ongerust is en zich zorgen maakt.
- Nooit geheimhouding beloven. Ervoor zorgen dat de leerling vanaf het begin weet dat leerkrachten bepaalde zaken niet geheim mogen houden, maar dat ze als leerkracht wel verantwoordelijk zijn om mee een oplossing voor het probleem te zoeken.
- Bespreek met de leerling concreet wat je aan de andere partijen zal zeggen.

1.1.4 DE SCHOOL BESPREEKT HAAR BEZORGDHEID MET DE OUDERS

- Bereid het gesprek goed voor, bij voorkeur samen met CLB.
- Bespreek concreet, zichtbaar gedrag.
- Bespreek niet de vermoedens maar de zorgen.

- Kaart de bezorgdheid van de school nadrukkelijk aan met de ouders en bevestig of de ouders de zorgen van de school delen.
- Focus op je eigen bezorgdheid en maak geen gebruik van de uitspraken van de leerling zelf.
- Bespreek de opdracht van de school en de samenwerking met het CLB in situaties van bezorgdheid.
- Vermijd een relatie van “op het matje roepen” of veroordeling en streef naar gezamenlijke bezorgdheid en samenwerken met de ouders als partners.

1.1.5 ONDERSTEUNING VAN HET CLB OP VRAAG VAN DE SCHOOL

- Het schoolpersoneel signaleert een bezorgdheid aan het zorgteam van de school. Het zorgteam van de school maakt de afweging om het CLB consultatief te betrekken.
- De rol van het CLB kan dan bestaan uit :
 - de school het zorggesprek met de leerling of de ouders helpen voorbereiden,
 - opvolgen hoe het zorggesprek verlopen is (inhoud en emotie),
 - ondersteuning bieden aan diegene die het gesprek heeft gevoerd,
 - de strategie verder helpen uitwerken.
- Bij een vermoeden van mishandeling betreft het zorgteam verplicht het CLB en neemt het CLB de zorgregie op.

1.2 UITBREIDING VAN DE ZORG- FASE 2

1.2.1 CLB NEEMT DE ZORGREGIE OP

- Bij een vermoeden van mishandeling betreft het zorgteam van de school verplicht het CLB en het CLB neemt de zorgregie op.
- Bij zichtbare letsels contacteert het zorgteam onmiddellijk de CLB.
- Bij acuut gevaar contacteert het zorgteam desnoods VK of politie.
- De zorgregie van het CLB gebeurt door het multidisciplinair CLB-team en behelst:
 - Ruime beeldvorming: Wat zijn de zorgen? Wat gaat er goed? Wat moet er gebeuren?
 - Acute en onveiligheid inschatten, ook van andere mogelijke slachtoffers,
 - Ruggespraak met VK afwegen,
 - Waar nodig zullen CLB of VK het vermoeden van kindermishandeling bespreken met leerling of ouders,
 - Ondersteuning van het verdere handelen van de school.

1.2.2 DE SCHOOL MOET SCHOOL KUNNEN BLIJVEN

- De school blijft zich engageren voor de gewone zorg voor het welbevinden van de leerling en het leren op school:
 - Voorzien van gepast onderwijsaanbod
 - Investeren in communicatie met leerling en ouders
 - Emotionele nabijheid voor de leerling aanbieden
 - Slachtoffers zijn ook gewone leerlingen die naar school komen. Er mogen dus ook van hen bepaalde zaken verwacht worden zoals bijvoorbeeld in orde zijn met schoolse taken.
- Belangrijk is dat de leerling zich kan “terugtrekken” in de anonimiteit van de groep, in het “normale” en even het “slachtoffer zijn” kan vergeten. Discretie wordt dan zeer belangrijk.